

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Stabsenheten RK1c

Beslutande
Minister
Annika Hambrudd

Föredragande
Information officer
Dan Sundqvist

Justerat

Nr 24

Arbets- och näringsministeriets begäran om utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och lagar som har samband med den.

ÅLR 2023/7404

21 Rk1c

Beslut

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt bilaga.

Hänvisning
VN/8329/2023

Arbets- och näringsministeriet
Registratorskontoret.anm@gov.fi

Kontaktperson
Dan Sundqvist

Ärende

Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och lagar som har samband med den

Ålands landskapsregering har av Arbets- och näringsministeriet beretts tillfälle att inkomma med ett utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och lagar som har samband med den.

Lagstiftningsbehörighet

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om landskapsregeringen och under landskapsregeringen lydande myndigheter och inrättningar, kommunernas förvaltning, socialvård, undervisning och läroavtal samt främjande av sysselsättningen på vilka områden lagstiftningsbehörigheten jämlikt 18 § 1, 4, 13, 14 och 23 punkterna i självstyrelselagen för Åland tillkommer landskapet. Till rättsområdena undervisning och främjande av sysselsättningen hör enligt motiven till självstyrelselagen även lagstiftningen om yrkesvägledning och arbetsförmedling. Landskapslagarna gäller även näringsverksamhet på vilket område behörigheten jämlikt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen med vissa undantag tillkommer landskapet. Med stöd av detta har lagtinget antagit landskapslag (ÅFS 2012:74) om främjande av integration.

Riket har enligt självstyrelselagens 27 § 21 punkt samt 29 § 1 mom. 6 punkt lagstiftningsbehörighet även i ärenden gällande arbetsrätt samt arbetsavtal, med vissa undantag. Till rikets lagstiftningsbehörighet hör enligt 27 § 6 och 7 punkterna i självstyrelselagen förmynderskap, familjeförhållanden och barns rättsliga ställning.

Utlåtande

Ålands landskapsregering konstaterar att propositionen föreslår en förkortning av ersättningstiden för den kalkylerade ersättningen, vilket kommer att inverka på ordnandet av integrationsfrämjande tjänster och att dessa kan leda till att de integrationstjänster som erbjuds kan försämrats på sikt. Försämringen i tjänsterna kan eventuellt bromsa integrationen och sysselsättningen, vilket kan inverka negativt på invandrarnas ekonomiska

ställning. Om invandrarföräldrars ekonomiska ställning försämras kan det bidra till ökad barnfattigdom bland de mest utsatta familjerna. På sikt kan det leda till en minskning av invandrarbarnens möjligheter att delta på lika villkor.

Ålands landskapsregering delar uppfattningen med Arbets- och näringsministeriet att den förkortade ersättningstiden för den kalkylerad ersättningen kan påverka kommunernas benägenhet att ta emot kvotflyktingar och utsatta personer som får internationellt skydd och tillfälligt skydd. Mot denna bakgrund anser Ålands landskapsregering att en förkortning av ersättningstiden inte är önskvärd och att nuvarande ersättningstid borde bibehållas.

Ålands landskapsregering förordar ett förenklat förfarande gällande tolkkostnader. Dock påverkar den nya ersättningsmodellen de åländska kommuner mer än övriga kommuner i riket. Ålands landskapsregering uppskattar att kostnaderna för platstolk är betydligt mer kostnadskrävande bland de åländska kommunerna än kommunerna i riket. Detta eftersom det ofta krävs att platstolken reser till Åland, vilket involverar resetid med färja eller flyg och eventuell övernattning. Därtill möjliggör inte landskapslagen om främjande av integration att uppbära en avgift för oanvänd service, i likhet med det som föreskrivs i propositionen, vilket också ökar administrationen för de åländska kommunerna. Landskapsregeringen konstaterar att omständigheterna gällande kostnader för anlåtande av tolk i kombination med förslaget om förkortad ersättningstid, mot bakgrund av det ovan angivna, riskerar fungera dåligt på Åland. Landskapsregeringen ber därför Arbets- och näringsministeriet att ompröva förslaget till denna del.

Ålands landskapsregering vill påminna om att integrationsutbildningarna på Åland upphandlas och betalas av Ålands landskapsregering och underlydande myndigheter, vilket framgår av vårt tidigare utlåtande gällande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration och till lagar som har samband med den. Ålands landskapsregering vill att detta beaktas i den fortsatta beredningen, framför allt ur det hänseende att Ålands landskapsregering upphandlar integrationsutbildningar på Åland.

Ålands landskapsregering vill förtydliga att den nya 32 a § kan medföra extra administrativ börda för de åländska kommunerna, eftersom liknande avgift inte finns inom den åländska landskapslagen om främjande av integration. Om de åländska kommunerna ska ha möjlighet att utnyttja 32 a § behövs alla systemstöd för att följa upp en invandrares status vara tillgängliga på svenska. Ålands landskapsregering vill också påminna om att merparten av socialvården på Åland handhas idag av Kommunernas socialtjänst.

I beredningen av Ålands landskapsregeringens utlåtande har Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS), Kommunernas socialtjänst (KST), Ålands kommunförbund, Mariehamns stad och Jomala kommun haft möjlighet att inkomma med kommentarer på propositionen. Kommentarer som har inkommit har beaktats i utlåtandet.

Minister

Annika Hambrudd

Information officer

Dan Sundqvist